

Burmistrz Szprotawy

Szprotawa, 2026.05.11

05D00MNNL

Pan

Ryszard Zajączkowski

Przewodniczący Kolegium RIO

w Zielonej Górze

Odwołanie od uchwały Nr 250/2026 Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze z dnia 29 kwietnia 2026 r. w sprawie wydania opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Szprotawa za 2025 rok

Działając w imieniu Gminy Szprotawa, na podstawie obowiązujących przepisów prawa, niniejszym wnoszę odwołanie od uchwały Nr 250/2026 z dnia 29 kwietnia 2026 r., w której Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej wydał negatywną opinię o przedłożonym sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Szprotawa za 2025 rok.

Uzasadnienie

Skład Orzekający w treści uzasadnienia wskazanej uchwały jednoznacznie stwierdził, że sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Szprotawa za 2025 rok w zakresie podstawowych wielkości budżetowych zostało sporządzone w wysokościach umożliwiających pełne i terminowe zrealizowanie zadań publicznych. Zobowiązania publicznoprawne i cywilnoprawne Gminy regulowano na bieżąco - Gmina zachowała płynność finansową. Zachowana została również relacja z art 242 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych. Ponadto pomimo nieprawidłowej prezentacji łącznej kwoty długu Gminy w sprawozdaniach budżetowych Skład Orzekający RIO w wydanej negatywnej opinii nie zarzucił nie dochowania relacji wynikającej z art 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych wskazując jedynie, że kwota długu Gminy nieprawidłowo prezentowana obniżyła cyt „bezpieczeństwo finansowe w aspekcie możliwości zaciągania nowego długu i spłaty już zaciągniętych zobowiązań”. Sytuacja powyższa została skorygowana niezwłocznie po jej wykryciu. Zaniżenie kwoty realnego długu w WPF Gminy i sprawozdawczości pozostawało w bezpośrednim związku z sytuacją organizacyjną i kadrową w jednostce na moment objęcia obowiązków przez obecnego Skarbnika.

W szczególności należy podkreślić, że na dzień przejścia funkcji księgi rachunkowe nie były w pełni wyprowadzone i uporządkowane, co uniemożliwiało rzetelne ustalenie rzeczywistego

poziomu zobowiązań. Sytuację tę dodatkowo komplikowała znaczna rotacja pracowników. Osoba odpowiedzialna za księgowanie w obszarze „organ” zrezygnowała z pracy, a wieloletnia, doświadczona księgowa zajmująca się ewidencją dochodów również złożyła wypowiedzenie. Jednocześnie nie przekazano właściwym pracownikom wydziału finansowego zaktualizowanego harmonogramu spłaty kredytu zaciągniętego w Banku Spółdzielczym w Sztumie, pomimo podpisania aneksu do umowy w marcu 2023 r. W konsekwencji powyższego, w księgach rachunkowych nie zostały ujęte należne odsetki wynikające z tego aneksu, których wartość przekraczała 6 mln zł. Dodatkowo ujawniono niezaksięgowane faktury na łączną kwotę ponad 600 tys. zł. Z uwagi na braki kadrowe oraz konieczność zapewnienia bieżącego funkcjonowania jednostki, w pierwszej kolejności skupiono się na księgowaniu aktualnych operacji gospodarczych, natomiast zaległości były wprowadzane sukcesywnie, w miarę dostępnych zasobów kadrowych. Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, że osoba zatrudniona na stanowisku odpowiedzialnym za księgowanie dochodów budżetowych po około pół roku pracy również złożyła wypowiedzenie. Faktyczna stabilizacja sytuacji kadrowej nastąpiła dopiero w 2025 roku. Wcześniej zatrudniane osoby nie posiadały odpowiedniego doświadczenia w zakresie księgowości budżetowej, co wpływało na wydłużenie procesu porządkowania ksiąg rachunkowych. Pomimo podejmowanych działań rekrutacyjnych i ogłaszania kolejnych naborów, nie zgłaszały się osoby posiadające wymagane kwalifikacje i doświadczenie. Wszystkie wskazane okoliczności miały istotny wpływ na przejściowe zaniżenie wykazywanej kwoty zadłużenia oraz opóźnienia w pełnym i prawidłowym ujęciu zobowiązań w księgach rachunkowych. Sytuacja ta jednak została skorygowana i dane na dzień wydania opinii przez SO RIO są zgodne ze stanem faktycznym i prawnym i wynikają z faktycznie udokumentowanych zobowiązań gminy. Gospodarka finansowa Gminy prowadzona była w sposób prawidłowy, zgodny z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności z ustawą o finansach publicznych. Zaniżona prezentacja kwoty długu miała charakter incydentalny i nie wpłynęła negatywnie na zdolność Gminy do realizacji jej ustawowych zadań, jak również nie spowodowała powstania szkody majątkowej po stronie jednostki. Jednocześnie należy podkreślić, iż gospodarka finansowa realizowana była w sposób legalny, celowy, oszczędny i gospodarny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z ponoszonych nakładów, o której mowa w art. 44 ustawy o finansach publicznych. W trakcie roku budżetowego dochody były realizowane prawidłowo, a wydatki ponoszone były w wysokościach i w terminach wynikających z obowiązujących przepisów prawa, zgodnie z planem po zmianach oraz faktycznymi potrzebami jednostki. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, iż Regionalna Izba Obrachunkowa w wydanej opinii nie zarzuciła Gminie naruszenia relacji, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, wskazując jedynie, że nieprawidłowa prezentacja długu mogła potencjalnie wpłynąć na jej błędne ustalenie. Jednocześnie w treści opinii nie przedstawiono konkretnych wyliczeń obrazujących skalę ewentualnych odchyień tej relacji ani nie wykazano, aby w którymkolwiek roku budżetowym objętym Wieloletnią Prognozą Finansową relacja ta nie została spełniona. W świetle powyższego, a także wobec spełnienia wymogów wynikających z art. 242 i art. 243 ustawy o finansach publicznych, Gmina zachowała w całym 2025 roku zdolność do uchwalania oraz dokonywania zmian budżetu, jak również uchwalania i zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej.

Kwestia realistyczności Wieloletniej Prognozy Finansowej pozostaje w orzecznictwie przedmiotem różnicowanej wykładni. Zgodnie z wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 11 marca 2014 r., sygn. V SA/Wa 262/14, wymóg

realistyczności WPF nie stanowi samodzielnej podstawy do zastosowania środka nadzorczego. Tym samym nie powinien on przesądzać o wydaniu negatywnej opinii o wykonaniu budżetu, zwłaszcza że poziom długu stanowi jedynie jeden z elementów całokształtu gospodarki finansowej jednostki. Ponadto, jak wskazano w wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie z dnia 28 listopada 2013 r., sygn. I SA/Sz 1129/13, art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych nakłada obowiązek realistyczności WPF, jednak nie zawiera mierzalnych kryteriów oceny prognoz. W konsekwencji ocena przyszłej sytuacji finansowej jednostki samorządu terytorialnego należy do organu stanowiącego, a organ nadzoru nie może zastępować rady gminy własną oceną ekonomiczną, o ile nie wykaże naruszenia konkretnego przepisu prawa. W tym kontekście należy zauważyć, że w opinii z dnia 29 kwietnia 2026 r. skład orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej nie wskazał innej podstawy prawnej wydania negatywnej opinii niż art. 226 ustawy o finansach publicznych, a ponadto nie uwzględnił faktu, iż po zakończeniu czynności kontrolnych dane sprawozdawcze zostały skorygowane, a Wieloletnia Prognoza Finansowa na dzień wydania opinii negatywnej zawierała dane zgodne z ewidencją księgową i odzwierciedlające rzeczywistą sytuację finansową Gminy.

Dodatkowo wskazać należy, iż w wyniku przeprowadzonych czynności kontrolnych prawidłowe dane dotyczące zadłużenia jednostki w kwocie 71.740.730,01 zł: a) zostały ujęte w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, a także w rocznym sprawozdaniu uzupełniającym Rb-UZ za rok 2025, złożonym do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze w dniu 18 lutego 2026 r.; b) zostały wprowadzone do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Szprotawa na lata 2026–2045 w dniu 13 marca 2026 r.

Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, iż zaistniała sytuacja została skutecznie skorygowana i na chwilę obecną nie rzutuje na sytuację finansową Gminy, w szczególności

w zakresie prawidłowości prezentacji danych sprawozdawczych. W konsekwencji nie powinna ona determinować i przesądzać o całościowej negatywnej oceny wykonania budżetu Gminy Szprotawa za 2025 rok.

Wobec powyższego wnoszę o zmianę oceny wykonania budżetu Gminy Szprotawa za 2025 rok wyrażonego w uchwale Nr 250/2026 z dnia 29 kwietnia 2026 r. poprzez wydanie opinii pozytywnej z uwagami o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Szprotawa za 2025 rok, uwzględniającej fakt usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości w toku kontroli oraz mając na uwadze całościową realizację budżetu Gminy i dochowanie w zakresie wykonywania budżetu relacji ustawowych oraz ograniczeń prawnych wynikających z ustawy o finansach publicznych.

